

ארץ הזהב השחור:

הדעה האומרת שהילידים ירודים מבחינת התפתחות הרוחנית היא שקר מוסכם. אמנם נכון שרק ל-7% מביניהם ניתנת הזדמנות ללמוד קרוא וכתוב, אבל עד עכשיו התבטאה עליונות האירופאים (כמו שקוראים הלבנים לעצמם) בכוח הזרוע בלבד.

אין כל סיכויים להשתפרות המצב. מכרות הזהב שולטים בשדה הכלכלה וביתסי פנים עתה וגם, כפי הנראה, במשך השנים הבאות. אבל לילידים יש שהות; הם היו כאן לפני שהגיעו אניותיו של וסקוֹדה־גמה, לפני

דרום־אפריקה אינו טמון בזהב בלבד, כשם שהוא טמון בכוח העבודה הזול — הזהב השחור של דרום־אפריקה. הלבן הדרום אפריקאי יאמר לך שאוכלוסית ארצו מונה 2½ מיליון. הוא פשוט שוכח את 8½ מיליון הכושים המהווים 80% מן האוכלוסיה. בעיניו דרום־אפריקה היא ארץ הלבנים בלבד.

אין הדרום אפריקאים, ויהיו אלה יהודים, בורים או אנגלים, איהבים לעסוק בוויכוח על בעיית הילידים. במיוחד אם פתחו בו זרים. טענתם היא, שהילידים הם בעיית פנימית, והם כבר ידאגו שהילידים לא ירימו ראש. כדי להשקט את מצפונם, יש וישמיעו בדבור מובלע: "האם הראו לכם האמריקאים את הדרום שלהם?"

מאז עלה מאלאן לשלטון בממשלה, השליט את השקפת ה"אפרטאיד" — הפרדה מוחלטת בין השחורים והלבנים, והדגשה חריפה של ההבדלים הגזעיים; זכויות ללבנים ומעמד נחות ונכוע לשחורים. תיראוריה זו מבוצעת בתקיפות רבה באמצעות החוקים והגנה.

שירה במכרות. כדי למנוע את הילידים מלשפר את מצבם, נוצרים חוקים חדשים: אסורה ההתארגנות, עריכת אסיפות פומביות, והילידים מותרים לעסוק רק בעבודה לא מקצועית. חוסר היציג הפרלמנטרי, ובמת הסיו כלשהי, אלצום לחפש מוצא אחר למחאתם וסבלם; במחצבה, במכרה ובריקודי השבט מוזרים כושים את שיריהם מלאי המרידות והעצב, ובהם יוספר הכל.

שדה המערכה, שעליו ערך סיטאו-ניו מנהיג שבטי הזולו, את הכתרתו המפורסמת על הלבנים לפני 70 שנה, הוא מקום מושבה של יוהנסבורג המורנית כיום.

בלכתך ברחוב, בין גורדי שחקים מפוארים הטובלים באור שמש, לובשת עיר הזהב מראה מציאותי המשכיח את ימי בהלת הזהב — התקופה המפוקפקת, שבה נוסדה העיר.

אנשים לבושים בהידור הולפים במכוניות חדשות מכריקות, חנויות כליבו משתרעות על רובעים שלמים, פרברים מוצפים גינות גוי במורדות הגבעות — אבל גם חיים אחרים רוחשים פה, חיי האפריקאים, אנשי הארץ, שחורי העור.

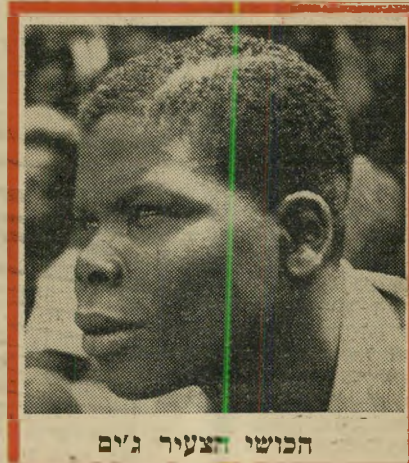
הם יושבים בקרונות הרחוב, או מסתכלים בחלונות הראווה.

דחוק, בין פועל מכרות ודנדי מבושם, עומד נער בגדים אירופיים משומשים. אין ספק שכבר ויתר על שמו המקורי, ויענה לכל הקורא לו בשם גים. לאיש הלבן הוא קורא "בוס", ואת משכרת שלשת החדשים, שבכיסו הוא מוכן לתת תמורת תיבת הנגינה המפתה בחלון החנות לדברים משומשים.

יתכן והוא משרת, וגר בצריף ליד בית אדונו, או פועל באחת התעשיות, על יד מרכזי התעשייה הגדולים, אבל בכל מקום, בצריף או בשכונה, אין גים חפשי להתהלך כרצונו. גם עכשיו יש לו "פס" בכיסו — רשיון בכתב לטייל עד שעה מסוימת. בכל לילה נוסעת "מריה השחורה" — מכונית לאיסוף השחורים — ומטעינה ילדים עריקים, שאין בידם "פס". בבוקר באים האדונים לבתי הסוהר לחפש את הגים מים שלהם ולקבלם אחרי תשלום קנס (שיופחת ממשכורת החודש הבא).

"אפרטאיד" — גים צאצאו של ראש שבט לוחם, עוב את אדמתו ובקרנו, כדי לעבוד בעיר ולפרוע את המסים. כאשר נקלע למערבולת חיי העיר, תמה והתבלבל. תשעה חודשים יהלפו עד שיחסך סכום כסף מספיק, כדי לחזור אל משפחתו.

במשך הזמן הזה יהיה גים אחד משלוש מאות אלף נערים המועסקים בשכר 3 שילינג ליום במכרות, חנויות, הובלה, סלילת דרכים או מחצבות. למעשה הוא כוח העבודה המפעיל את הכלכלה של הארץ. סוד עושרה של

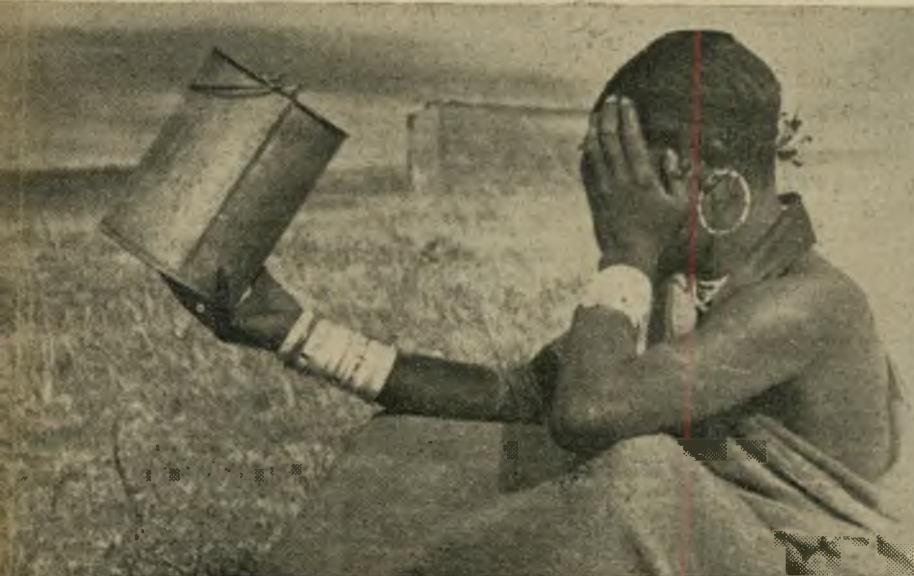

הכושי הצעיר גים

כנין הפורטרקר. ציחת עליונות הגזע

ארץ האושר וחדוות־החיים. כך מכונה דרום־אפריקה בחוברות התיירות. ואכן, אפשר לחיות כאן חיי אושר ומותרות — אם עורך לבן.

הטיפה המרה. איש זולו זה עוב את שבטו, ובא העירה להרויח קצת כסף. בעיר למד מנהג טיפוס של הלבנים — שתית בירה. ואין הוא יחיד; בכל פינה אפשר לפגושם — עם הספל הריק מושט, אולי ירחס עליהם מישהו לילידים בלבד. זוהי תחנת החשמלית (מימין), המיוחדת לשחורים. הלבנים עולים בתחנות נפרדות, ויושבים בתאים נפרדים בחשמלית. לעולם לא יראו הגזעים יחדו.

הזהב השחור של אפריקה. אחד ממקורות עושרה של דרום־אפריקה הם מכרות הזהב הגדולים. אולם עוד יותר מהמתכת הצהובה, מכניס החומר הגלמי השחור — הכושים. הם עובדים במכרות בתאים מפריכים, חוצבים מן הטלע את עושר אדמתם, למען יחיו אדוניהם.

משגשג מדינות ומכני שלש יבשות: השליט, חמישית האוכלוסיה, חיי מעמלו ופקיסטן — ואפריקאים. הלבנים משתדלים